

Prek 3.000 udeležencev tematskih delavnic je spoznalo odvisnost in povezanost človeka in narave v solinah

Slanljubne rastline v jesenskih barvah (1)
Beločeli deževnik (2)
Označevanje mladiča polojnika za spremljanje njegovih poti (3)

Projekt LIFE MANSALT je namenjen varovanju biotske raznovrstnosti v območju Natura 2000 v Krajinem parku Sečoveljske soline.

EU projekt: LIFE+ MANSALT
Človek in narava v Sečoveljskih solinah LIFE09 NAT/SI/000376
Trajanje projekta: 10/2010 – 9/2015
Vrednost projekta: 7.056.366 EUR
Sofinanciranje EU: 50%
Nosilec projekta: SOLINE Pridelava soli d.o.o.
Projektno območje: Krajinški park Sečoveljske soline

V projekt je bilo vključenih preko 40 delavcev iz lokalnega okolja.

Rezultati LIFE+ MANSALT projekta:

- Več kot 500 ha KPSS je zavarovano pred visokim plimovanjem (obnova več kot 4.000 m nasipov)
- Izkopanih je več kot 8.000 m robnih jarkov ob robovih solnih bazenov za preprečevanje dostopa lisicam in kunam do kolonij solinskih ptic
- Urejen habitat za želvo slednico
- Smernice za okoljsko prijazen ureditev privezov v Jernejevem kanalu
- Dvig zavesti o pomenu varstva biodiverzitete v območjih Natura 2000 (preko 100.000 natisnjenih zgibank, 80 izobraževalnih delavnic, 2 filma o biodiverziteti solin, spletna stran, prispevki v občinskem glasilu)
- Izmenjava izkušenj o ekološki obnovi z upravljavci obalnih mokrišč

več o LIFE programu:
www.ec.europa.eu/environment/life

več o omrežju Natura 2000:
www.natura2000.gov.si

več o projektu MANSALT:
www.kpss.si

Besedilo: A. Sovinc / Fotografije: I.Škornik, arhiv KPSS /
Fotografija na naslovnici: Ureditvev otočkov
za rast slanljubnih rastlin in gnezdenje solinskih ptic
Izdajatelj: SOLINE Pridelava soli d.o.o. / Oblikovanje: LUKS Studio /
Tisk: T.K.B.M. d.o.o. / Avgust 2015

PROJEKT LIFE MANSALT

Človek in narava v Sečoveljskih solinah
LIFE09 NAT/SI/000376

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Projektna sredstva so zagotovili LIFE finančni instrument Evropske skupnosti, Vlada Republike Slovenije, Telekom d.d. in SOLINE d.o.o.

Na ravnici, ki jo je skozi geološko preteklost oblikovala reka Dragonja z odlaganjem naplavin, so ljudje – v 9. stoletju, morda že prej – postavili nasipe. Za njimi so ujeli morsk vodo in s pomočjo sonca, vetra in trdim ročnim delom pospešili izhlapevanje morske vode. Na dnu solnih bazenov poleti nastajajo kristali natrijevega klorida, kot strokovno rečemo morski soli.

Posebnosti pridelave soli v Sečoveljskih solinah

Sol iz Sečoveljskih solin se še danes prideluje ročno po stoletja starih postopkih, zato je tukajšnja sol posebna, saj vsebuje visok delež mineralov, predvsem magnezija.

Človek in narava v Sečoveljskih solinah

Solna polja so pravzaprav zelo podobna naravnim obalnim lagunam, ki so polne življenja. Pomembna razlika med solinami in naravnimi mokrišči je v uravnavanju vodnega režima: v naravi ima človek le majhen vpliv na kroženje vode prek izhlapevanja in padavin. V solinah pa solinar z dolivanjem in odlivanjem morske vode v solinske bazene ključno vpliva na razmere za živi svet. To solinarji v Sečoveljskih solinah počno že stoletja na enak način in pri tem ne posegajo ali uničujejo pestrih življenjskih okolij. Nekatere rastline in živali so sčasoma postale odvisne od solin. Na Fontaniggeah se sol ne prideluje že več kot pol stoletja; pridelavo so opustili, ker je bila tam ročno pridelana sol predraga v primerjavi z industrijsko pridelano soljo. Fontanigge se počasi zaraščajo s slanooljubnimi rastlinami in območje vse bolj postaja podobno povsem naravnim mokriščem. Značilne med njimi so mrežica, osočnik, členkar, ob kanalih pa uspeva redka združba metličja.

Stalno poplavljeni bazeni v solinah ne omogočajo rasti slanooljubnim rastlinam

Dolga leta nevdrževani nasip ne more kljubovati povišanemu plimovanju morja

Povsem presušeni bazeni

Z uravnavanjem vodne gladine in nadzorom pretoka vode se solinski bazeni kmalu zarastejo

Isti nasip po obnovitvenih delih zagotavlja poplavno varnost v zaledju

Izkopani jarki zadržijo vodo tudi v sušnih obdobjih

Ena večjih groženj življenju v solinah so nenadzorovane poplave ob visokem plimovanju, ki lahko predre skozi zidove in nasipe, ki ločujejo soline od morja. S sredstvi iz programa EU LIFE v projektu **MANSALT Človek in narava v Sečoveljskih solinah** in sredstvi, ki jih zagotavlja Republika Slovenija, je bilo v zadnjih letih obnovljenih več kot štiri kilometre nasipov. Nenadzorovano prelivanje morske vode je ogrožalo na tleh gnezdeče solinske ptice in preplavilo slanooljubne rastline. V sklopu projekta LIFE MANSALT obnovljeni nasipi varujejo legla polojnikov, sabljark, beločelih deževnikov, čiger in drugih ptic pred deročo vodo.

Mala čigra

Varovanje pestrosti vrst in njihovih življenjskih okolij v Sečoveljskih solinah

V Evropski uniji se najbolj ogrožene rastlinske in živalske vrste in njihova življenjska okolja varuje v sklopu območij NATURA 2000. Tiste človekove aktivnosti, ki bi ogrozile obstoj ciljnih vrst in njihovih življenjskih okolij znotraj NATURA območij, praviloma niso dopustne. V Sečoveljskih solinah, območju NATURA 2000, tradicionalno solinarstvo ni grožnja za živi svet; nasprotno: nadaljevanje te dejavnosti na Leri, severnem delu Krajinskega parka Sečoveljske soline, je nujno za zagotavljanje ustreznih vodnih režimov za solinske rastline in živali. Hkrati pa tradicionalno solinarstvo ponuja delo in zaposlitve in prispeva k razvoju lokalne skupnosti, saj pridelava soli na tradicionalen način, možnost doživljanja in opazovanja narave in bogata kulturna dediščina privablja številne obiskovalce. Varstvo narave, posebej, če je povezano s tradicionalnimi človekovimi dejavnostmi, je torej v NATURA 2000 območjih tudi razvojna priložnost!